

KŪRYBINGAS VAIKAS - GABUS VAIKAS?

Lietuvių kalbos vyr. mokytoja
Kristina Nugarienė

Kūrybiškumas yra gebėjimas žiūrėti
kitaip - savitai, ypatingai.

1. Tai gebėjimas žaisti.
2. Tai gebėjimas nebūti nuobodžiu.
3. Tai gebėjimas laisvai, kritiškai mąstyti.
4. Tai gebėjimas daryti įtaką.
5. Tai gebėjimas kalbėti ne tik žodžiais, bet ir simboliais, garsais, spalvomis.

Vaikas, turintis šiuos gebėjimus, yra
„perliukas“.

Šiek tiek apie Vilniaus lietuvių namus

- Įvairiakalbė aplinka;
- Kalbos nemokėjimas – kliūtis atsiskleisti;
- Kūrybiniai darbai, kūrybinės užduotys padeda atrasti „perliukus“.

Literatūros pamokos – puiki aplinka skleisti kūrybiniems gebėjimams

Kas padeda:

- Kūriniai, kuriuose ryškūs (-ūs) veikėjai;
- Kai personažas labai įdomus, šiuolaikiškas, dinamiškas;

Netradicinē integruota literatūros ir dailės pamoka 8 klasėje

Tema : K. Boruta „Baltaragio
malūnas“. Pinčuko paveikslas

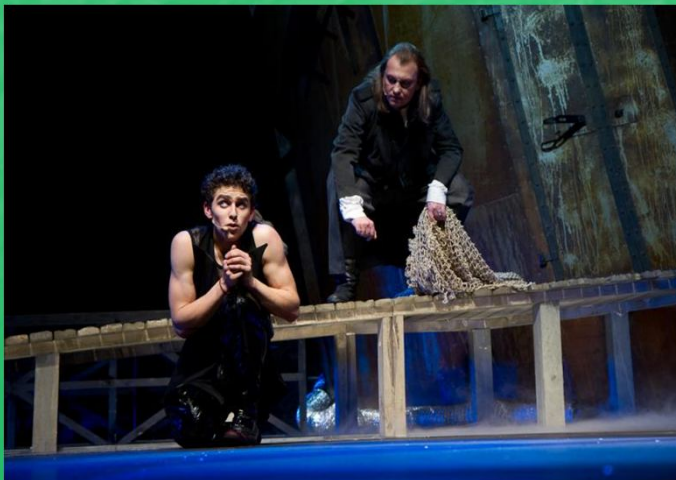

Uždaviniai

- Remdamiesi kūrinio, miuziklu, žodynais, gebės aprašyti Pinčuką penkiaeilėmis.
- Naudodamiesi duotomis piešimo priemonėmis, gebės nupiešti Pinčuką ir pavaizduos kuo daugiau Pinčukui būdingų bruožų.

Prisiminkime, ką skaitėme,
matėme, girdėjome 😊

Pinčukai – Gediminas Girdvainis, Donatas Montvydas, Marijonas Mikutavičius

Tezēs apie Pinčuką

- Pinčukas – dinamiškas personažas.
- Pinčukas – šiek tiek ekstravagantiškas neįprastas, įmantrus), šiek tiek juokingas veikėjas.
- Pinčukas – įdomus personažas.

Penkiaeilio sąlygos

- 1 eilutė Veikėjas (daiktavardis)
- 2 eilutė 3 būdvardžiai arba dalyviai
- 3 eilutė 3 veiksmažodžiai
- 4 eilutė Frazė iš 4 žodžių, perteikiančių
požiūrį, nuomonę.
- 5 eilutė Sinonimiškas pirmajai eilutei
žodis.

Rezultatas - penkiaeiliai

Pinčiukas,
Šleivas, gudrus, mielas,
Svajojo, mylėjo, suko.
Mielas bernelis, ieškantis meilės
Velniukas.

Pinčiukas,
Smagus, baikštus, sąžiningas.
Norėjo, svajojo, kerštavo.
Mielas su ragais ožiukas,
Kipšiukas.

Pinčiukas,
Liūdnas, įdomus, šmaikštus.
Ieško, myli, svajoja.
Nevėkšla, bet labai gudrus
Ožkakojis.

Pamokos apibendrinimas, vertinimas

- Ar pasiekėme tikslą?
- Koks pamokos rezultatas?
- Ką veikti buvo maloniausia, įdomiausia?
- Kas buvo sunku?
- Ar patobulėjau kaip kūrėjas? Kiek?

Namų darbai

Pafantazuokite ir pratęskite mintį (7 – 10 sakinių) : „Jeigu aš būčiau Pinčukas,..."

Jeigu būčiau aš Pinčiukas...

Jeigu būčiau aš Pinčiukas,
Tas neklaužada velniukas,
Netrukdyčiau aš Girdvainiui
Nukeliauti pas Jurgutę.

Pastatyčiau gražų namą,
Ne kur pelkėj, bet prie jūros!
Ir turėčiau aš malūną,
Kad galėčiau pasisupti.

Nereikėtų man Uršulės –
Susirasčiau sau geresnę!
Su sijonu tiktai vienu,
Gal kaip Liną, gal aukštesnę?

Jokių pinklių aš neregžčiau,
Ir pavidalų nekeisčiau,
O prie jūros į malūną
Daug draugų aš pasikviesčiau!

Literatūros pamokos – puiki
galimybė kritiškai mąstyti, kalbėti
simboliais.

Kas padeda?

- Kūriniai, kur personažas mažas
vaikas;
- Kūriniai, kuriuose kalbama apie
jautrius dalykus;

Literatūros pamoka 6 klasei

Tema: Šatrijos Ragana „Irkos tragedija“. Irkos drama. Kas svarbiausias Irkai?

Pamokos uždavinys

Remdamiesi kūrinio, dirbdami grupėse, mokiniai gebės parašyti kiek ir kodėl Irkai svarbūs šie personažai: Tėvelis, Mamytė, Džimas, Liudvė, Dievulis, Žvaigždėlės.

Kokia mergaitė yra Irka?
Apibūdinkime ją.

Tezės apie Irką

Irka – vieniša mergaitė.

Irka – protinga, savarankiška dukra.

Irka – nuoširdi, jautri, mylinti mergaitė.

Parašykite, kiek ir kodėl svarbūs
Irkai šie personažai

Džimas

Tėvelis

Mamytė

Liudvė

Žvaigždėlės

Dievulis

Rezultatas (sprendimas, pateiktas simboliais)

„Tėvelis“ *****

„Mamytė“ *****

Džimas ****

Dievulis ***

Žvaigždėlės **

Liudvė *

Džimas

Žvaigždelis

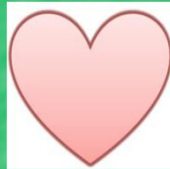
Dievulis

Tèvelis

Mamytë

Liudvė

Literatūros tekstas – galimybė žaisli, būti nenuobodžiu.

Kas padeda:

- Kai tekstas yra keistas, kitoks negu visi kiti;
- Kai tekstas – meno kūrinys, siejantis žodį, garsą, vaizdą. (muzikos, literatūros, dailės ryšys).

Literatūros pamokų ciklas 8 klasei.

J. Vaičiūnaitės poezija.

1 pamoka. J. Vaičiūnaitės eilėraščių savitumas. „Langas su kanarėlėmis“, „Kavinė su balandžiais“.

- Tekstų skaitymas.
- Tekstų analizė pagal duotus aspektus: girdimieji, uodžiamieji, regimieji, jaučiamieji vaizdai.

2 pamoka. Miestas J. Vaičiūnaitės tekstuose. „Langas su kanarėlėmis“, „Kavinė su balandžiais“.

- **Tekstų skaitymas.**
- **Tekstų analizė pagal duotą modelį (miesto portreto detalės).**

3,4 pamoka. J. Vaičiūnaitės eilėraščių interpretacija (kitaip). Kūrybinių darbų pristatymai.

- Kūrybinių darbų pristatymai ir aptarimai.
- Eilėraščio, piešinio, paveikslo, muzikos dėmė.
- Kuo man artimas pasirinktas J. Vaičiūnaitės tekstas?

Vlados eilėraštis

Ant laibo medžio, seno lyg archyvas,
Ant jo šakos, dar niekad nežydėjusios,
Nutūpė paukštė, iš mėlynų padangių atskridus,
Pavasario saulėtą ramų rytą.
Ir sklido paukštės giesmės lyg tūkstančiai varpelių,
Sparnų jos šokis buvo lengvas ir šviesus.
Ji budino gėles, net saulę.
Tik medis snaudė piktas ir niūrus.
Ir svaigo paukštė laisve, meile ir grožiu,
Ji matė tik pavasario pasaulį.
Pamilo paukštė medį be žiedų,
Giedojo meilės giesmę jam ir saulei.
Priprato senas medis prie giesmės,
O saulės spinduliai šakas bučiavo.
Pražydo ir medinė jo širdis
Baltais žiedais. O paukštė vis dainavo.

Giedrės ir Gabijos darbai

- Giedrė

- Gabija

Neformalusis ugdymas. Kaip ugdomi gabieji Jaunųjų kūrėjų būrelyje?

Būrelio tikslai ir uždaviniai:

- Skatinti ir lavinti mokinių kūrybiškumą;
- Mokyti kūrybiškai reikšti savo idėjas, požiūrį;
- Ugdyti kūrybingą ir laisvą asmenybę.

Įdomiausi darbeliai

Kalėdinių eilėraščių kūrimas pagal A. Miškinio, R. Skučaitės, P. Vaičiūno, S. Nėries, Just. Marcinkevičiaus, J. Degutytės, P. Širvio, K. Kubilinsko eilėraščių pradžias. Kalėdinių atvirukų kūrimas.

Eglutė skarota, eglutė žalia,
Tokią pat skarą turi mama.
Žaislais ir saldainiais ji papuošta
Ir šimtais sausainių, kuriuos kepė teta.

Eglutė skarota, eglutė žalia,
Bėgioja vaikučiai, sninga kieme.
Ateina Senelis, Snieguolė šalia,
Kalėdos netoli, Kalėdos jau čia.

Vakaras. Sninga.
Už lango žiema.
Žvaigždės krinta.
Kokia ramuma!

Rytas. Sninga.
Ramu. Kalėdos.
Tyla. Įspūdinga.
Dovanos padėtos.

Vakaras. Sninga.
Tyla. Kūčios.
Šviesu. Įspūdinga.
Šypsos vaikučiai.

Ledo rūmuose nuo seno
Senis šaltis sau gyvena.
Senis šaltis sau gyvena.
Ir sulūmė sniegijas meną!

Rāšau aš seniņai laišķa
Toli, toli ī šiaurē.
Prāšau aš senio žilo
Kalidēz donāmos.
Dereikia man saldainiņ.
Ie mēškino didnūlio.
Prāšau aš tik stebulio
Ie pasakos quānos.

Išvados

Kad kūrybinė sriuba virtų, reikia į tą sriubos puodą įberti tam tikrų prieskonių:

- žaidimo elementų;
- fantazijos;
- išraiškos;
- žalios spalvos 😊😊😊

